

# Elías - Pichqa Yupayniyuq

## *Profético Ch'inpi Kay*

Jeff Pippenger

2023-10-03

Elíasqa Acabta llapan Israelta Carmelman waqyachinanpaq kamachiptin, chayqa ñawpaqman rikuchirqa imayna Dios 1798 watapi yana pacha Edad Oscuraman hina kaq tiempomanta iglesiata orqomuspa, kimsa wata chaupin persecutionmanta qespichispa, 1844 watakama pusarqa, hinaspataq chaymanta qhepaman 1863 watakama. Chay kimsa fechakunaqa “qanchis kutikuna” nisqa estructuraq qhepa kimsa waymarkninkunam, imaynachus Isaías qanchis qapitulonpi churarqa hina.

1798, 1844, 1863 watakunaq kikin historiantaqmi unanchasqa karqa, Moisés Israelpa churinkunata Egiptomanta esclavitudmanta urquspa Sinaí Orqoman pusarqa chaypacha. Ñawpaq kaqpas iskay kaq angelpaspa historiantakunaq Millerita kuyuyta reqsichin, chaymi pacha tukukuypi 1798 watapi qallarispas 1863 watapi chay kuyuy iglesia tukunan kama purirqa. Elíaswan Moiséswanmi Millerita historiapa iskay hatun testigonkuna kanku, hinaspataq Apocalipsis libro ukhupipas, kinsa kaq angelpa historianninpi paykuna iskay hatun testigonkuna kanku.

Millerita kuyuyqa qallarín Apocalipsis chunka tawañiyuqpi wiñay allin willakuyta, Future for America sutiyuqtaq tukukuyninta señalan. Milleritakunaq qallariy kuyukuyninmanta chay tukukuq kuyukuymán ukhupi, tarinchik Qanchis p'unchaw Adventista Iglesiata. Adventista iglesiapa historianta qillqaqkunaman hina, 1856 watapi, Millerita kuyukuypa puchuqnin Laodicea kasqaman yaykurqa; chayhinataq tukurqa Filadelfia pacha, mayqinchus 1798 watamanta 1856 watakama rikuchirqa.

Ñawpaq qillqapi rikuchirqanchikmi imaynatas yuyaychasqa kachkan Puca Qocha chimpaypi llakikuyqa 1844 watapi hatun llakikuywan tinkisqa kasqanta. Chay pachapin sábadopa pruebanninga, manáwan rikuchisqa, Moiséspa historiapi chayamurqa. Chayllataq profecía nisqanpi kikin pachapin, Aswan Santo Lugarman hamuq k'anchayqa qallarirqa huk pruebay purichiyta hinaspa chuyanchayta, sábadomanta qallarispas, qochata chimpay hinaspa iñiywan Aswan Santo Lugarman haykuqkunapaq. 1844 watamanta ñawpaqman pruebay purichiyqa Moiséspa historiapi paqarisqanmantapacha qallarirqa; Milleritakunapaqtaq 1798 watapi, yachay yapakuyninwan, mayqintachus Daniel rikuchirqa, kimsa patayuq pruebay purichiyta paqarichinanta, chaymanta juicioman pusanapaq.

Achqakunaqa sumaqchasqa kanqaku, yuraqyachisqa kanqaku, hinaspa pruebasqa kanqaku; ichaqa mana allinkunaqa mana allinta ruwaspa purinqaku; hinaspa mana mayqennin mana allinkunam entiendenqachu; ichaqa yachaqkunaqa entiendenqaku. Daniel 12:10.

Juicioq kichariynin 1844 wata octubre killapi 22 punchawpi qallariyninqa Faraonpa juicionwan rikch'achisqa karqa, Egiptomanta kurku wawakunamanta qallarispas, Puka Qochapa yakunkunapi tukukuspa. Yachaqkunaqa iñiypa Most Holy Place nisqaman haykuspa, icha Puka Qochata

chimpaspa, pacha tukukuyninpi 1798 watapi qallarisqa pruebakuy ruwanakuyqa 1844 watamanta aswan ñawpaqmanmi qatirqa. Moisespa historiampi, chayqa chunka pruebakunawanmi rikuchisqa karqa, chaypi Israelqa sapa puriypi pantarqa. Chay chunka pruebakunamanta qhipa pruebanqa karqa, chunka iskayniyuq espía runakunaqa Promised Land nisqata mask'asqanku hina. Moisespa historiampi ñawpaq pruebanqa maná prueban karqa, chaymi Sabbath-ta rikch'achin; Millerita runakunapaqtaq Sabbath-mi 1844 wata octubre killapi 22 punchawmanta qhipaman ñawpaq pruebachasqa reqsisqa karqa. Iskay paralelo historiakunapi ñawpaq prueban Sabbath kasqanrayku, Moisespa historiampi qatiq isqun pruebakunaqa reqsichin post-1844 pacha, huk serie pruebakunam kananta, chaykunam pusanqa yaqa Promised Land-man haykuyta, icha wañuypa chunlla pampaman. 1863 wataqa Millerita kuyupaq qhipa pruebatam rikuchin. Kay qhawariyta qallarisunchis chunka iskayniyuq espía runakuna Promised Landmanta willakuyninkuwan kutimuspankumanta.

Hinaspan kutimurqanku chay hallp'ata maskhasqankumanta tawa chunka p'unchawkuna qhipaman. Hinaspan rispanku chayamurqanku Moisésman, Aarónman, hinallataq llapa Israelpa churinkunapa huñunakuyninman, Parán chunlla pampaman, Cadesman; chaymanta willakuyta kutichimurqanku paykunaman, llapa huñunakuymampas, hinaspan hallp'apa rurunkunatapas rikuchirqanku. Hinaspan payta willarqanku, nispá: Chayarqayku chay hallp'aman maymanchus qam kachawarqayku, cheqaqtapunin ñuñuwan misk'iwan phawaykuchkan; kaymi rurun. Ichaqa chay hallp'api tiyaq runakuna kallpasapam kanku, llaqtakunapas pirqawan muyusqa, ancha hatunkuna; aswanpas chaypi rikurqayku Anakpa churinkunata. Amalec runakunan tiyakunku uray suyu hallp'api; hitita runakuna, jebuseo runakuna, amorreo runakunapas orqokunapi tiyakunku; cananeo runakunan tiyakunku lamar qochapa patanpi, Jordán mayupa kantunpi. Hinaspan Calebqa Moisespa ñawpaqenpi runakunata upallachispa nirqa: Kunanpacha wicharisun, hallp'atapas jap'isun; imaraykuchus atipaysapapunin kanchis chayta atipayta. Ichaqa paywan kуска wichariq qharikuna nirqanku: Manan atisunchu chay runakunaman wichariyta; paykunaga noqanchismanta aswan kallpasapakuna kanku. Hinaspan maskhasqanku hallp'amanta mana allin willakuyta Israelpa churinkunaman apamurqanku, nispá: Chay hallp'a, maynintachus purirqayku maskhayninchikpaq, huk hallp'an chaypi tiyaqkunata mikhuq; chaypipas llapa rikusqanchik runakunaqa hatun sayayniyuq qharikunan kanku. Chaypitaq rikurqayku hatun runakunata, Anakpa churinkunata, hatun runakunamanta lloqsimuqkunata; hinaspan kikillanchikpa qhawariyninchikpi qarakunkunahin kasqayku, hinallataq paykunapa qhawariyninkupipas chaynahina karqayku. Números 13:25–33.

Yupaychaska Números qillqamanta kay rimanakuyqa ancha ancha chanin chiqaqkunata rikuchin, chaykunata allinta qhawaripa yuyayman hap'ina, ichaqa ukhin ñawpaq willakuyta mana qhawaripa, chaypi rikuchisqa kaq historiata Millerita kuyuyta rikch'achiq hina mana yuyarispaga, facilmi qhawaymanta chinkarunman. Huk importante puntoqa kaymi: “mana allin willakuywan” hatarirqakuna chunka kaq, qhipa kaq pruebanpi pantarqaku, chay qhipa pruebanpitaq iskay kasta runakuna rikurirqa. Ñawpaq isqun prueba historiakunapi wiñashaq iskay kasta runakunaqa ima “willakuyta” chaskinqaku chayman hina kasqankuta rikuchirqaku. 1863 watapi, Millerita Adventismomanta runakuna Moisésqa willakuyninta mana chaskirqakuchu, Levítico iskay chunka suqta qillqapi esclavitudmanta profecía rikuchisqa hina. Josuéwan Calebwan apamusqanku

willakuyqa Diospa “willakuynin” kutikachisqanllam karqa, esclavitudmanta qispichisqa kasqanku historiapi tukuy pachakunapi. Moisésqa paqarisqanmantapacha, Diosqa prometirqa esclavitudmanta hurquspataq Abrahamman pachak watakuna ñawpaqpi prometisqa allpaman pusananta. Josuéwan Calebwanqa chay sapinpi sayaqkunata rikch’achinku, huk chunka espiakunataq Dios cheqaqtapuni chay willakuyta qosqanta mana chaskirqakuchu.

Hinaspa llapan huñunakuqkunata kunkankuta hoqaripa qaparirqanku; runakunataq chay tuta waqarqanku. Hinaspa llapan Israelpa churinkunata Moisésqa contranpi, Aaronpa contranpipas rimarqanku; llapan huñunakuqkunataq paykunaman nirqanku: ¡Ima allinmanchus Egipto hallp’api wañusqaykuqa karqan! utaq ¡kay ch’inneq pampapi wañusqaykuqa karqan! ¿Imanasqataq Señorqa kay hallp’aman apamuwanchik, espadawan urmachiwasunchikpaq, warmiykuna, wawakunapas qichusqa kanankupaq? ¿Manachu aswan allin kanman Egiptoman kutiyta? Hinaspa huknin hukninwan nirqanku: Huk umalliqta churaykusun, hinaspa Egiptoman kutisunchik. Números 14:1–4.

1863 watapi James Whiteqa Review and Heraldpi huk qillqayta qillqarqan, chaypi Millerpa “qanchis kutikuna” nisqanmanta yuyayninta mana allin kasqanta qawachispa; chay wata kikinpi Uriah Smithpas llulla tablata ruraspa paqarichirqa, maypipas Leviticopi “qanchis kutikuna” nisqamanta mana ima rimaypas karqanchu. Chay hinaqa Whitepas Smithpas William Millerpa llamkayninta saqirqanku, hinaspa sajra tukuq Protestantismopa bíblica metodologíanta apaykacharqanku. Chay apostatakunapa metodología, paykunataq manaraq unayllachu “Babiloniapa ususinkuna” nispa reqsisqankuta, Gabriel angelpa pusasqa Millerpa willakuyninta chinkachinankupaq argumento hina apaykacharqanku. Ñawpa Israelpa chunka kaq pruebaypi chiqapmanta nirqanku: “Huk umalliqta akllasunchik, hinaspa Egiptoman kutirisunchik.” Chay chunka kaq, qhipa kaq pruebaypi pantayqa sayarin “willakuy” nisqanta mana chaskiypi, chay willakuyqa qallariymantapacha kaq willakuywan hukllañam kasharqa, hinaspa Egiptopa wataqayman kutiriy munaypi. Jeremías simbolikunawan rikuchispa 1843 watapi pantasqa predicciónrayku llakikuyman urmasqakunata qawachiptin, Diosqa sut’ita waqyarqa payman kutirinanpaq, ñawpaq kaq k’anchayninwan chay mensajepaq rawrayninman kutirinanpaq; ichaqa kamachirqanpas ama hayk’aqpas kutirinanpaq chay Babiloniapa ususinkuna nispa reqsisqakunaman.

Chayrayku kayhinatan Señor nin: Sichus kutirimunki, chayqa yapamanta kutichisqayki, ñawpaqniypi sayankipunki; hinaspa allin chaniyuqta mana allinmanta rakinki chayqa, simiyini hina kanki: paykuna qamman kutirimuchunku; ichaqa ama qanqa paykunaman kutiriychu. Jeremías 15:19.

1863 watapi, James Whitewan Uriah Smithwan huk musuq kapitanta churakurqanku paykunataq ama rispa nisqa kasqanku cheqman kutichinankupaq. Josuewan Calebwan ñawpaqman riyta munasqankunata rikuchinku; Whitewan Smithwan qhipaman kutiyta munasqankunata rikuchinku.

Huk nisqapi Números qillqamanta qayna qhawasqanchikpi huk aswan yuyaychasqa nisqaqa kaymi: qhipa hatun hatarikuynin, mayqenchus llaqa hatarikuqkunata chunlla chunlla wañuyman churaspa ch’in pampa puriypi tawa chunka watakunapi chinkachin, chaymi iskay hatun willakuykunataq huknin, mayqenkunataq Bibliapa willakuyninpi “huk p’unchaw huk watapaq”

kamachiyta sayachin; chayqa ichapas aswan ancha allin profétic kamachiy karqan, mayqentaq Miller llamk'achirqan wiñay allin willakuypa qhawayninta hinallataq ñawpaq angelpa willakuynintapas kicharinanpaq. Kay kamachiyta sayachiq huknin bíblica testigotaq Ezequiel qillqapi tarikun.

Chaynata hunt'asqankita qhipaman, paña laduykipi yapam siriy, Judá wasipa huchanta tawa chunka p'unchaw apanki: sapa p'unchawta huk watapaq churani. Ezequiel 4:6.

Imaynallataq aswan achkha kuti mana reparakusqa kachkan iskay versículokunamanta, mayqinkuna wata huk p'unchawpaq nisqa kamachiyniyoq principio-ta sayarichirqanku, chay iskaynin versículokunapa historiamanta contexto-ninku.

Allpata maskasqaykichis p'unchaykunapa yupayninman hina, tawa chunka p'unchay, sapa p'unchay huk wata hina, huchaykichiskunata aparinqichis tawa chunka watakuna, hinaspan yachankichis ñoqa simiyta p'akiskasqayta. Números 14:34.

Yupaychaskan Números qillqapi tarikusan ñawpa Israelpa qallariyninpi karqan, hinaspataq Diospa tratonwan llaqtan runakunapa hatarikuyninta rikuchirqan; Ezequiel qillqapi yupaychaskañataq ñawpa Israelpa tukukuyninpi karqan, hinaspataq Diospa tratonwan llaqtan runakunapa hatarikuyninta rikuchirqan. Qallariypi muchuyqa chunlla pampapi wañuy karqan, tukukuypitaq awqankunapa allpanpi watachasqa kaywan sirvichisqa kay karqan. “P'unchaw wata rayku” nisqa kamachiyqa trato llaqtapa hatarikuyninta aswan sut'inchán. Iskay muchuykuna, huknin qallariypi, huknintaq tukukuypi, ichaqa iskayninku sapaq. Ñawpaq kaqqa chunlla pampata purishaspa pisiy-pisiy wañuy karqan; qhepa kaqqa chiqap Babiloniapi prisionpi apasqa kaywan sirvichisqa kay karqan.

Chaymi Moiséswan Aarónwan tukuy huñunasqa Israelpa churinkunapa ñawpaqenpi uyankuman urmaykurqanku. Hinaspa Josué, Nunpa churin, hinallataq Caleb, Jefonepa churin, mayqenkunachus hallp'ata rikamurqanku, p'achankuta llik'irqanku. Hinaspan tukuy Israelpa churinkunapa huñunasqanman rimarqanku, nispa: Hallp'a, maynintachus purirqanchik chayta rikamunanchikpaq, ancha allin hallp'am. Sichus Señor ñuqanchikwan kusikunqa, chayqa kay hallp'aman yaykuchisunchik, qusunkitaq; ñuñuwan misk'iwan phaway hallp'a. Ichaqa ama Señorpa contranpi hatarinchikchu, amaña chay hallp'api tiyakuq runakunatapas manchakuychikchu; paykunaga ñuqanchikpaq t'antam hina kanku: amparakuyninku paykunamanta anchurapusqanña, Señorñataq ñuqanchikwan kashan: ama paykunata manchakuychikchu. Ichaqa tukuy huñunasqa nirqan rumikunawan samq'aykuspa wañuchinankupaq. Chaymantataq Señorpa k'anchaynin rikurirqan tinkunakuq toldopi tukuy Israelpa churinkunapa ñawpaqenpi. Hinaspan Señor Moisésqa nirqan: Hayk'aqkamataq kay llaqta phiñachiwashan? hayk'aqkamataq mana iñiwanqachu, paykunapa chawpinpi rikuchisqay tukuy unanchakunakrayku? Unquywan paykunata maqaspa tukuchisqa, herenciamantapas qichusapusaq; qanmantaq paykunamanta aswan hatun aswan kallpasapa suyuta ruwasqa. Hinaspan Moisés Señor-ta nirqan: Chayqa Egiptomanta runakuna uyarisunqaku, qampa atiynikiwan kay llaqtata paykunapa chawpinmanta orqomusqaykirayku; hinaspan kay hallp'api tiyakuqkunaman willanqaku: paykunaga uyarirqankuña qan Señor kay llaqtapa chawpinpi kasqaykita, qan Señorqa uya uya rikukusqaykita, puyuykitaq paykunapa

hawanpi sayasqanta, ñawpaqenkuta purisqaykita p'unchaypi puyu sayarichisqa rukunapi, tutapitaq nina sayarichisqa rukunapi. Kunanqa, sichus kay llaqtata huk runata hina llapallanta wañuchinki, chayqa sutikimanta uyariq suyu runakuna rimanqaku, nispa: Señorqa manam atirqanchu kay llaqtata chay hallp'aman yaykuchiya, mayqentachus paykunaman jurarqan; chayraykun paykunata ch'inneq pampapi wañuchirqan. Kunanqa, mañakuyki, Señorniypa atiyin hatunyachisqa kachun, rimasqaykiman hina, nispa: Señorqa unay suyaqmi, ancha khuyapayakuqmi, mana allinta rurasqata huchatapas pampachaqmi, huchallikuytapas; ichaqa manam huchayuqta mana huchayuqta hinachu qhawarin, taytakunapa huchanta wawakunaman watukun, kinsa kaq mirayman, tawa kaq mirayman kama. Kay llaqtapa mana allin rurasqanta, mañakuyki, hatun khuyapayakuynikiman hina pampachay, imaynachus kay llaqtata Egiptomanta kaykama pampachamurqanki, chay hinata. Números 14:5–19.

Kaykunataq qillqasqapi rikuchisqa willakuyqa huk bíblica unanchaman tukurqan, chaytaqa “phiñasiy p'unchaw” nispa sutichanku. “Phiñasiy p'unchaw” nirqantaqa Salmo noventa y cinco, Jeremías treinta y dos, chaymanta Hebreos trespi rimanku; ichaqa kunanqa mana chay unanchamanta parlasaqchu. Ñawpaq pasajepi reqsichisqa huk ancha importante principio kan, chaytaqa reqsiytaqa tiyan. Chay principiotaq profeta Samuel, Lucifer, Ellen White, hinallataq kay pasajepi Moisés pas rikuchinku.

Hinaspanmi nirqanku: Qanqa machuyasqañam kanki, churiykikunapas manam ñanniykikunapi purinkuchu; kunanqa huk reyta churapayku, payqa tukuy llaqtakunahinam juzgawanaykupaq, nispa. Chay nisqankutaq Samuelman mana allinchu rikurqan, reyta quwayku juzgawanaykupaq nisqankurayku. Hinaspan Samuelqa Señorman mañakurqan. Señoriñataq Samuelta nirqan: Llaqtapa rimayninta uyariy llaqa imachus qanta ninki chaypi; paykunapa manam qantaqa wikch'unkuchu, aswanqa noqatam wikch'uwanku, paykunapaq ama reyniyta munasqankurayku. Egiptomanta orqomusqay p'unchawmanta kay p'unchawkama llaqa rurayninkuman hina, noqata saqespanku huk dioskuna serviq kasqankuman hina, chayhinallataq qantapas rurashasunkim. Kunanqa paykunapa rimayninta uyariy; ichaqa allinta willay hinaspa sut'ita yachachiy imayna kawsaynin reyqa paykunapa hawanpi reynanqa chayta, nispa. Hinaspan Samuelqa Señorpa llaqa rimayninkunata reyta mañaq llaqtaman willarqan. Hinan nirqan: Kaymi kanqa hawapi reynaq reypa imaynaynin: Churiykikunatam hap'inqa, paypa kikinpaq churananpaq, carretanman, caballopi puriqninman; wakinkunataq carretankunapa ñawpaqninpi phawachinqa. Hinaspapas waranqakunapa umalliqkunata, pisqa chunka runakunapa umalliqkunatapas churanga; wakinkunataq chakrankuna yapunankupaq, pallayninta oqarinankupaq, guerrapa llamk'anankunata ruranankupaq, carretankunapa imankunatapas ruranankupaq churanga. Ususiykikunatapas hap'inqa mishk'i rurayman, yanuyman, tanta rurayman churanaqpaq. Chakraykikunata, uvas chakraykikunata, olivo chakraykikunata, aswan allin kaqkunata hap'inqa, sirviqninman qonanpaq. Muruyniykikumanta, uvas chakraykikumantapas chunka hukniyuqta hap'inqa, kamachiqninkunaman hinaspa sirviqninkunaman qonanpaq. Qari yanapayniykikunata, warmi yanapayniykikunata, sumaq waynakunata, asnuykikunatapas hap'inqa, llamk'ayninman churanaqpaq. Ovejaykikumantapas chunka hukniyuqta hap'inqa; qankunataq paypa sirviqnin kanqankichik. Chay p'unchawpiqa qankikichik akllasqayki reymanta qapariqkunkichik; ichaqa Señorqa chay p'unchawpi manam uyarisunkichikchu. Ichaqa llaqtapa Samuelpa rimayninta

kasukuyta mana munarqankuchu; aswanmi nirqanku: Manam, noqaykupaqa rey kanqa; noqaykupas tukuy llaqtakunahinam kanaykupaqa; reymi juzgawasun, ñawpaqniykupi llusinqa, maqanakuykunaykutapas maqanqaq, nispa. Hinaspan Samuelqa llaqtapa llaqa rimayninta uyarirqan, Señorpa rinrinman hinataq kutichispa willarqan. Señorñataq Samuelta nirqan: Paykunapa rimayninta uyariy, huk reyta paykunapaq churay, nispa. Hinaspan Samuelqa Israel runakunata nirqan: Sapankamaykichik llaqtaykichikman ripuychik, nispa. 1 Samuel 8:5–22.

Kay pasajepi, ñawpa Israelqa Diosta rey-ninkuta hina mana chaskirqankuchu, hinaspa kay historiataq qhawarichin chay p'unchawman, maypachachus willakurqanku mana huk rey-niyoc kasqankuta, aswanqa Césarlla rey-ninku kasqanta. Diospa teocracian-ninta mana chaskirqanku, hinaspa allin allinta mañakurqanku kikin runa masinkumanta rey qosqa kananpaq; ichaq tukuyinpi willakurqanku rey-ninkuqa romano rey kasqanta. Qhipa p'unchawkunapi romano reyqa Roma llaqtapi papa kasqanmi.

Ichaga paykunaqa qaparispa nirqanku: ¡Qichuy payta, qichuy payta, chakatanapi wañuchiy! Pilatoqa paykunata nirqan: ¿Qankunapa Reyniykichista-chu chakatanapi wañuchichisqa? Kurakkuna sacerdotekunaqa kutichirqanku: Manan huk reyniyku kanchu, aswanqa Césarlla. Juan 19:15.

Teocraciata qhesachikuyqa chayhina phiñachiqmi hinaspa sapallanman chaylla yaykuchiqmi kasharqa Samuelpaq, chayrayku payqa hamut'arqa profetapa oficionninta qhesachisqankuta hina. Ichaga Diosqa allinta rikuchirqa Samuelman paykunaq qhesachikuyninkuqa Diospa contranpi kasqanta, manataq profetapa contranpichu. Kay iskay pasajekuna, Moisespa hinaspa Samuelpa profetapa t'aqanakuyta ñawpa Israelpa hatarikuyninwan rikuchispa, chay hatarikuy qhepaman hamuq muchuyqa manam ñawpa Israelpaq tukukuyninchu karqa. Kunanpas huk huñu karqa Josuéwan Calebwan representasqa, mayqenkunaqa Aypasqa Suyuman yaykunqaku karqa, hinaspa Samuelpa willakuyninpi ñawpa Israelpa tukukuyninqa karqa Israelpa reykunanpa tukukuyninpi, mana qallariyninpichu.

Moisésqa Dioswan yuyaychakurqan payqa ñawpaq Israel runakunawan llank'ayta qatiykunanpaq; imaraykuchus Moisésqa yuyaychakurqan chay pachallapi paykunata tukuchiyqa pantasqa rikuchinqa kasqanta llaqta salvasqanpa qullana willakuyninta, hinallataq Paypa nisqan siminta paykunata pusananpaq chay hallp'aman Diospa Abrahamman prometesqanman. Kaypi nisqaqa kaymi: Diosqa akllan hatariy mana kasukuyqa ruwasqa kananpaq hinallataq qatiq kananpaq, maypachachus Pay munan chay mana kasukuyninta sut'i cheqaq kaypa testigun kasqanpaq.

Allin kawsayniyoq phiñakuyninmi Samuelpa rikuchisqan karqa, chay hinallataqmi Ellen Whitepas rikuchirqan.

“Manam ñawpaqpas mana rikurqanichu ñuqanchik runakunapura hina chayhina sinchi kikinkuta kusikuyta, hinallataq mana munayta chaskiyta hinaspa reqsiyta k'anchayta, imaynachus Minneapolispi rikuchikurqan. Rikuchisqa kani: mana hukpas chay huñunmanta, pikunachus chay tantanakuypi rikuchisqa espirituta waqaycharqanku, kutimunmanchu sut'i k'anchayman reqsinanpaq hanaq pachamanta paykunaman apachisqa cheqaq simipa ancha chaninniyuq kayninta, mana ñawpaqta kikinkupa hatunchakuyninkuta urayachispanku hinaspa

confesaspanku mana Diospa Espiritunwan kuyuchisqa kasqankuta, aswanpas yuyayninku hinaspa sonqonku hunt'asqa kasqanta cheqnikuywan. Señorqa munarqan paykunaman qayllaykuyta, saminchayta hinaspa hampiyta paykunata kutirikusqankumanta; ichaqa mana uyariyta munarqankuchu. Paykunata kuyuchirqan chaylla espiritu, mayqenchus Korah, Dathan hinaspa Abiramta kallpachirqan. Chay Israel runakuna thirakusqa karqanku tukuy pruebata sayachiya, mayqenchus qhawachinman karqan pantasqankuta; hinam ñanninkupi mana kusiya kayllapi aswan-aswan purirqanku, chaymanta achkha runakuna aysasqa karqanku paykunawan huñunakunankupaq."

"¿Pitaq kaykuna karqanku? Mana pisi kallpayuqkuna, mana yachayniyuqkuna, mana k'anchasqa runakuna-chu. Chay hatarikuypi iskay pachak pichqa chunka kurakakuna karqanku, tantanakuyipi reqsisqa, sutiyaq runakuna. ¿Imataq karqa paykunaq willakuyninku? 'Ilapa tantanakuyqa ch'uyakuna kanku, sapankanku, Señor-taq paykunawan kachkan: chayrayku, ¿imaraykutaq qankuna kikiykichikta hoqarinkichik Señorpa tantanakuyinmanta hawaman?' [Números 16:3]. Koré-taq yanapaqnikunawan kуска Diospa juicioynin ukhupi chinkarirqanku chaymanta, paykunaq llullachisqan runakunaqa mana rikurqankuchu kay milagropi Señorpa makinta. Ilapa tantanakuy qaya paqarin Moisés-tawan Aarón-ta tumpaykurqa: 'Qankunam wañuchirqankichik Señorpa Ilaqtanta' [versículo 41], unquy-taq tantanakuy hawapi karqa, chunka tawa waranqamanta aswan runakuna wañurirqanku."

"Minneapolis Ilaqtamanta llusqiyta yuyarirqani chaypim Señorpa angelnin ñawpaqniypi sayarirqan, nispataq: 'Ama hinachu; Diosqa kay chiqapi ruranaykipaqmi huk llank'ayniyoq kachkan. Runakunaqa Coré, Datán, Abiram ima hatarikuyninkuta yapamantan rurashanku. Qamtaqa maypichus kanan chiqaykipi kananpaqmi churayki, chaytaq mana k'anchaypi kaqkunaqa manam reqsinqakuchu; testimoniaykitaqa manam uyariyniykuta qoyqakuchu; ichaqa noqaqa qanwanmi kashaq; graciaymi, atiyiniyan kуска, hap'ipakusunki. Manam qamtachu pisipachanku, aswanpas kachamuykunatawan chaskichisqay mensajeta, Ilaqtayman apachisqayta. Paykunaqa Señorpa siminta pisipachasqankuta rikuchirqanku. Satanásmi ñawinkuta ñawsayachisqa, taripayninkutapas waqllichisqa; hinaspa mana sapa alma kay huchankumanta arripiantekunqachu chay mana santoyasqa sapankaymanta, Espíritu Diospa contra insultota rurachkan chaymanta, tutayaypi purinqaku. Candeleroataqa kawsanan cheqamantan hurqusqaymi, mana arripiantekuspa kutirikunku chayqa, paykunata hampinaypaq. Espiritual rikuyñawinkutaqa tutayaywan pakasqanku. Manam munarqankuchu Dios Espirituyninta atiyintawan rikuchinanpaq; imaraykuchus simiymanqa burlakuywan, millaychakuq sonqoyuqmi kanku. Saqra kusiy, yanqa pukllay, asikuy, burlakuyqa sapa punchawmi rurakushan. Manam sonqonkuta churankuchu maskhawanankupaq. Kikin nina hap'ichisqankupa ch'isillanpi purishanku, hinaspa mana arripiantekuspaqa Ilaqiyllapim sirinqaku. Kayhinatan Señor nin: Ruranayki puestoye sayay; noqaqa qanwanmi kani, manataqmi saquesqaykichu nitaq jayrisaqkichu.' Kay simikuna Diosmanta kaqtaqa manam mana kasukuyta atirqanichu." The 1888 Materials, 1067.

Hermana Whiteqa Samuelpa yuyayninwan kikincharqan, hinaspa willasqa karqan rebeldekunawan, paykunapa rebelionninkuwan ima qhipariy, hinaspa paypa "ruwanan" "puesto"-npi "sayay." Mandasqa karqan puesto-ninta sayananpaq, chaymanta qhipa payqa (profetisa) nispa yuyarqanña rebeldekunata, paykunapa rebelionnintawan ima, kikinkumallanman

saqiyta.

Ñawpaq rimarisqapa kamachiynin, Alpha y Omega nisqapa yachachiy prinsipiyoqninpa huk hatun rak'in kasqanrayku, reqsichin imatapas huk ñawpaq kutipi rimarisqantaqa ancha hatun importanciayuq kasqanta. Luciferpa hatarikuyninpa qallariyninwan tupaqmi kasharqan Dios munaspaqa, Luciferpa yuyaynin ukhupi paqariq huk ñawpaq kikinpaq yuyayllapuni rikurimuqtin, payta chinkachinampaq llapa kallpayoq kasqanmanta. Diosqa Lucifer-ta ruwasqan ukhummanta hurquyta atirqan, hinaspa chayta ruwananpaq akllaykuspaqa, huk hina ñanpi ruwayta atirqan, chaymanta huknin angelkunapas ima pasasqanta mana yachay atinqankuchu. Chayqa mana rurarquchu, ari, wakin imakunawan kuskaqa chayta ruwanman karqan chayqa kikinpa kayninmanta ñak'arichiy kanman karqan; ichaqa chay kikinta ruwanampaq saqispaqa ruwanampaq kamachikuq paqarichiy kallpataqa hap'irqanmi. Ichaqa mana rurarquchu. Suyakuyninwanmi saqerqan chay hatarikuypas kikinpa kayninpa testigun kasqanman tukunanpaq, hanaq pachapi qallarisqa ch'aqwaypa testimoniomanta huk rak'i kanampaq, hinaspa qhipaman kay pachaman chayamunanpaq. Kaytam Moisespa rimarinakuyñinqa ñawpa Israelpaq rurarqan. Diosqa saqerqan hatarikuq mirayta chunkaq pampapi wañunankupaq, hinaspa chay historiata biblia ejemplorayku apaykacharqan wiñay evangelio-man tupaq cheqaq kaykunata astawan ñawpaqman purichinampaq.

Chaynallatataqmi, Diospa rey hina mana chaskisqa kasqan Samuelpa p'unchayninkunapi. Samuelqa kamachisqa karqa ñawpaqman purinampaq, ruwananpi sayarinampaq, Samuelpa sapaq yuyayninkuna chaymanta profético yachayninpas kachkaptinpas. Kay Diospa profético, histórico qhawanapaq atiyinmi reqsisqa kachkan Babilonia llaqtaman apasqa kaymanta qhipa templo yapamanta hatarichisqapipas. Diosqa ñawpaqmantapacha willarqa, hinallataq kamachirqa setenta watakunapi prisionpi kasqankuta tukuy imapi: Jerusalénman kutimuyta, Jerusalén yapamanta hatarichiyta, templota, callikunatawan perqakunatawan. Paymi churarqa pachakunaq profeciánkunata, mayqan pachapi prisionmanta cacharisqa kanankuta reqsinankupaq. Paymi sut'incharqa hayka decretokuna kasqanta iskay chunka kinsa pachak iskay pachak wataq qallariyninta señalanankupaq. Paymi Cirola sutimpi reqsichirqa, mana Diosta yupaychaq reyta, ñawpaq decretowan kay rurayta qallarinanpaq. Jerusalén yapamanta hatarichiyqa, templota hatarichiyqa, tukuyinmi sapa-sapa sut'inchasqa karqa, paytaq sayachirqa cheqaq runakunata, profetakunatapas, chay llamk'anata hunt'anankupaq.

Tukuy rikuchisqa divina profética yachayñin ñawpaqmantapacha, hinallataq intervencionninkunapas kashaptin, Babiloniaman apasqa kanankupaq apaq hatarikuyninqa ñam tukuchirqan Diospa llaqtanwan sapan kikin presencia kasqanta. Shekinah gloriaqa manam hayk'aqpas kutimuraqchu wakinmanta hatarichisqa temploman. Tukuy kay historiataq llamk'achirqanku profética estructura qunaypaq, pacha tukuyinpi historiapaq, ichaqa temploqa manam kutin hayk'aqpas bendecisqachu karqan shekinahpa presenciawan Santísimo Lugarninpi. Chayrayku, wakinmanta hatarichisqa temploqa manam Diospa presencianmanta testimoniochu karqan, aswanqa Israelpa hatarikusqanmantam. Ichaqa chay historiapa profetakunaqa, Samuel hina, Sister Whitepas Minneapolis llaqtapi, profetakuna hina kaspanku sirviytaqa hinallataqmi qatiqkanku.



Luciferpa hatariynin sayk'usqanmi ñawpaqta rimaypi rikuchisqa kachkan Cristowan Satanáswan hatun ch'aqwaypi, hinaspapas Diosqa saqirqan chay hatariy puriyta kikinpa munayninkunapaq. Samuelpas, Israelpa wakin nacionkunahin kayta munasqanpaq chiqap phiñakuyniyuq kashaspapas, kamachisqa karqan ñawpaq iskay reyta hawiywan churaypi yanapananpaq. Hinallataq Diospa profetankunapas yanaparqanku Diospa templonta yapay hatarichiyta, chay temploqa mana hayk'aqpas kutimunqachu Diospa shekinah qayllayninwan.

1863 watapi Adventismopa hatarichisqa hatun mana kasukuyta pakayta munaspa, profétic Simiq contra “cuentokunaq platonkuna” nisqankuta llamk'achiqkuna, hinaspa imaraykuchus 1863 watapi imapas mana allin rurasqa karqan chayqa, profetisa warmiqqa chayta hark'anman karqan nisqa yuyaypa lógicanninpin rimayninkuta sayachikunku, paykunaqa munayllawan mana yachaq kanku Diospa contranpi hatarikuymanta ñawpaq kaq rimariypi reqsichisqa ñawpaq principio-manta. Diosqa paypa kikin munayninrayku hatarikuymanta saqen; hinaspa profetankunaqa chay hamuq hatarikuykunapi mana huk lado hap'ispa, utaq upallalla qhepakunankupaq pay akllan chayqa, chayqa Paypa akllayninmi.

1844 watamanta 1863 watakama pacha, Puka Lamar qhepanta ñawpaq Israel runakuna chunka pruebakunapi mana atisqankuwan rikch'achisqa kachkan chay pruebakuy puriyta qhawariyta qallarispas, kay Bibliaq cheqaq kasqanta allinta entiendenayku ancha wakinmi. Diospa profetankunaqa paypa profetankuna hinam llamk'anku kasukuy pachakunapipas, mana kasukuy pachakunapipas; hinallataq wakin kutiqa mana protestankuchu imakunatapas, hawa qhawariyllapiqa profeta protestananpaq kasqanman rikch'akuchkanman chaykunata. Wakin kutiqa sut'itam reqsinku hatarikuq mana kasukuymanta, ichaqa hark'asqa kanku; wakin kutitaq Señorqa makinwanmi ñawinkunata pakaykun chay hatarikuq mana kasukuymanta. Chay qhawayta reqsisqa kaptinqa, 1863 wataqa ancha chaninnaq markanman tukukun Bibliaq profecíanpi soqt'a qhapaq suyuq historiampi, Protestantismopa waqranpaqpas, Republicanismopa waqranpaqpas.

Profetakunawanpas rimarirqani, rikch'ayninkunatapas achkayayachirqani, hinaspa profetakunapa yanapayninwan uyarichiq rikch'achiykunata llamk'achirqani. Oseas 12:10.